

KIRÁLY ZOLTÁN AZ 1989-ES MÁRCIUSRÓL, A PÁRTÁLLAMI POLITIZÁLÁSRÓL ÉS A POLGÁROKAT SZEMBEÁLLÍTÓ KÖZÉLETRŐL

Köztisztviselő lett a politikus fenegyerekből

Tizenhat évvel ezelőtt, 1989. március 15-én ezek fogadták dübörgő tapssal, amikor Szegeden, a Móra Ferenc Múzeum előtt elmondta ünnepi beszédét. Ma köztisztviselő, a magyar parlament egykori fenegyereke kilépett a politikából. Király Zoltánt nemzeti ünnepünk kapcsán arról kérdeztük: mi adott neki erőt ahhoz, hogy a nyolcvanas években jószerével magányos hősként viaskodjon a pártállami országgyűlésben, s mi készítette tíz év elmúltával arra, hogy a hétköznapi emberek életét válassza.

Mondjam azt, első ránézésre semmit sem változott? Mert ez az igazság. A korán öszülő *Király Zoltán* már a múlt század nyolcvanas éveiben is éppen olyan deresedő hajjal mondogatott oda a hatalomnak, mint amilyen szürke fűrtök alól néz a mai világra. Majd amikor múltidézésbe fogtunk, az is egyértelművé vált számomra, lehet, hogy Király mára higadtabb lett, de a világról alkotott nézetei semmit nem változtak, baloldaliságát vállalva elemzi a történéseket.

Baloldaliság. Milyen furcsán is hangzik ez Király Zoltán esetében, hiszen 1985-ben, amikor harcba indult, hogy legyőzze a parlamenti választásokon Csongrád megye urát, Komócsin Mihályt, a megyei pártbizottság első titkárát, éppen ezt a baloldaliságot kérőjelezte meg a hatalom.

– Nyakas, makacs kiskun voltam világ életemben, s amikor a törvény 1983-ban lehetővé, sőt kötelezővé tette a többes jelölést a parlamenti választásokon, arra gondoltam, miért ne mérhetném meg magam a politikában. A közélet mint az MTV Szegedi Közzetű Stúdiójának szerkesztő-riporterét mindig is nagyon érdekelt, s úgy éreztem, azt a rendszert, amit mi szocializmusnak hívtunk, lehet egészen más módszerekkel, megújulva, az emberek számára elviselhetővé téve is építeni. Jőmagam párttag voltam akkoriban, sőt kollégáim megválasztottak a stúdió párttitkárnak, s mivel többen is győzködtek, fontos dolgokat tehetek, ha netán bizalmat kapok, elvállaltam a jelölést – emlékezett politikai karrierjének kezdeteire Király Zoltán.

„Rúgják már ki ezt a Királyt”

Az ma már helytörténeti tény, hogy az ifjú riporter a választások első fordulójában oly súlyos vereséget mért Komócsin Mihályra, hogy a volt megyei első titkár a második fordulótól vissza is lépett, míg a harmadik jelölt, Árendás József, a mihálytelki tévész elnöke sem volt ellenfél Király számára. A második szavazáson aztán a MÁV szegedi igazgatóját, Lovász Lázárt küldte ringbe a párt, akit a szavazatok több mint 80 százalékát összegyűjtve vert meg a tévériporter.

Nem csak az idősebbek emlékezhetnek arra, mennyire új

stílust vitt az országgyűlés életébe Szeged új képviselője. Bár többször is megpróbálták eltántorítani kemény hangú fel szólalásaitól, Király Zoltán nem hátrált meg.

– Mint akkoriban megtudtam, Lázár György miniszterelnök egyszer dühösen így fakadt ki: rúgják már ki ezt a Királyt, de végül is komolyabb bántódásom nem esett. Azt is csak napjainkban tudtam meg, hogy megfigyeltek, lakásomban kutakodtak, ám semmilyen, rám nézve kompromittáló anyaghoz nem juthatott az állambiztonság – mesélte Király Zoltán. Így aztán a riporter munka mellett mindig maradt ideje arra, hogy vagy az áldatlan telefonhelyzetet kérje számon az ország vezetésén, vagy a bürokráciát bírálja, fellépjen a romániai falurombolás ellen, kikövetelje, hogy az országgyűlés hozzon létre egy 300 millió forintos letelepedési alapot, amivel a Ceausescu terrorja elől menekülő magyarokat segíthetik, s részt vegyen az MDF lakitelki alakuló gyűlésén is.

– Aztán 1988-ra megelégték a ténykedésemet, s bekerültem a „négyek bandájába”, vagyis *Bihari Mihály, Bíró Zoltán és Lengyel László* mellett engem is kizártak a pártból. Az eljárás nagyon bántott, de büskomor nem lettem emiatt. Annál inkább mert, mert az országot járva mindenhol tapasztalhattam az emberek szeretetét – mondta Király, aki ekkoriban szárnyalt a népszerűség csúcsaira. Nem csoda hát, hogy az 1989. március 15-i ünnepség

Király Zoltán népszerűsége csúcán, a köztársaság kikiáltásának napján, 1989. október 23-án a budapesti Kossuth téren

szónokának őt kérték fel az el lenzések Szegeden.

Beszéd a múzeumnál

Miközben a Klauzál téren az MSZMP, a Hazafias Népfront és a KISZ ünnepségén Grasselly Gyula akadémikus szolt az egybegyűltekhöz, a Móra Ferenc Múzeumnál a szegedi Galiba Kör, a Körgát Klub, a Szabad Demokraták Szövetsége, a Szolidaritás Szakszervezeti Munkásközösség, a Fiatal Demokraták Szövetsége, a Független Kisgazda és Polgári Párt, valamint a Magyar Demokrata Fórum rendezett nagygyűlést – írta másnapi számában a Dél-magyarország. A lap beszámolt arról is, hogy amikor híre ment, megérkezett az ünnepség szónoka, Király Zoltán, imittamott hangos felkiáltásban tört ki a tömeg: Éljen Király! Aki dübörgő taps kíséretében mikrofonhoz lépve így beszélt:

„Évtizedek után most ismét őszintén, nyíltan és büszkén emlékezhetünk meg történelmünk legdicsebb eseményéről. Nem feledhetjük, hogy az

NÉVJEGY

Király Zoltán 1948-ban született Kiskunfélegyházán. Kecskeméten érettségizett, majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szerzett diplomát népművelés-pedagógia szakon. Később elvégezte az újságíró-iskolát és a külkereskedelmi főiskola PR-szakosítóját is. Volt népművelő, KISZ-funkcionárius, majd külsőként bedolgozott a televízióhoz, s 1978-ban került Szegedre, a Magyar Televízió Közzetű Stúdiójába. Két ciklusban lehetett országgyűlési képviselő, ma köztisztviselő. Elvált, két házasságából két fia és két lánya született. Ma már nagypapa, két unokája van.

1948-tól meghatározó politikai hatalom kisajátította legnagyobb ünnepünket. Most, 1989. március 15-én joggal mondhatjuk: mi, magyarok ma egy új politikai vállalkozás részesei lehetünk. Magyar modell formálódik, magyar és európai. Közös célunk csak egy lehet: a valóságos és minél teljesebb demokrácia megteremtése.”

Szolt még képviselői demokráciáról, parlamentarizmusról, olyan Magyarországról is, ahol az állam polgára szabadon fejtheti ki véleményét szóban, sajtóban, szabadon alakíthat pártot, egyesületet, szabadon bírálhatja a hatalmat.

– Máig nem tudom feledni, milyen rendkívüli volt érezni a szegediek túlradó szeretetét. Azon a napon pontosan éreztem, jó úton indultam el 1985-ben, s reménykedtem: valóban olyan lehetőségek országa lesz Magyarország, ahol minden polgárra szebb élet köszönt majd – kommentálta az 1989-es eseményeket Király Zoltán.

Fekete bárány maradt

Majd szavaiból kiderül: szerte közel sem úgy alakultak a dolgok, ahogy azt ifjonti hév-

vel remélte. Karrierje ugyan folytatódott, a szabadon választott parlamentben is képviselő lett függetlenként, MDF-támogatással. Ám nem tudta megemészteni, hogy a párt irányította parlamentarizmust – mint fogalmazott – paktumpolitizálás követte, s hangot is adott elégedetlenségének, amikor az MDF és az SZDSZ a parlament megkezdésével egyezkedett. Gyorsan éreztették vele az MDF-esek: a szocialista országgyűlés fenegyereke az új éraban is fekete bárány lett.

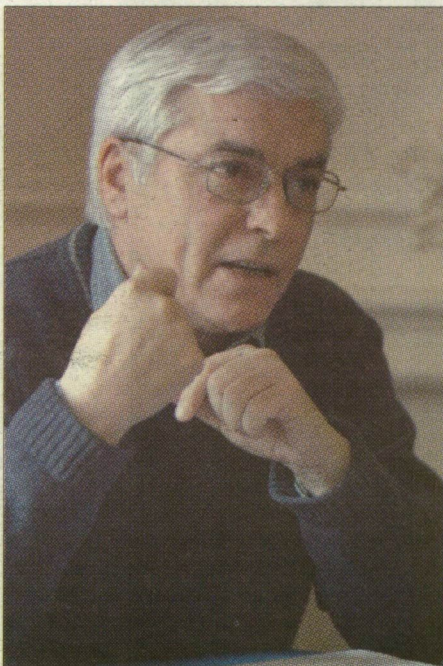
– Az 1994-es parlamenti választásokon a Magyarországi Szociáldemokrata Párt elnöként indultam, de pártunk nagy kudarcot vallott, s én levontam a konzekvenciákat: lemondtam. Négy évvel később az MSZP színeiben mérettem meg magam, de ismét alulmaradtam. Ezután amerikai tanulmányút következett, ám hazatérve be kellett látnom: gyermekeimet veszíthetem el, ha továbbra is a politika tölti ki az életemet. Márpedig ma úgy érzem, nincs az a párt, amiért érdemes feláldozni a család biztonságát – fogalmazott Király Zoltán, aki 2000 decembere óta köztisztviselő, a politikától visszavonultan, a Szerencsejáték Felügyelet főosztályvezetőjeként dolgozik Budapesten.

– Hogy visszatérek-e valaha a közéletbe? Az a nemzetet megosztó politizálás, ami jelenleg uralkodik Magyarországon, csöppet sem vonzó számomra. De azt sem tudom megemészteni, hogy a szép álmokból egy gazdaságilag szétszakadt ország lett, amelyben milliók szegénységben tengődnek, míg nagyon kevesek, ki tudja, milyen úton szerzett milliárdok gazdái. Mindent összevetve, azt mondhatom: jelenleg nem készülök visszatérni a politikába – köszönt el Király Zoltán.

BÁTYI ZOLTÁN

Az egypártrendszer országgyűlésében – Kádár János figyelmétől kísérve – és ma, higadtabban beszél, de a világról alkotott nézetei semmit sem változtak

FOTÓ: MAGYAR HÍRLAP, FRANK YVETTE